

Hallitusohjelman kirjauksista sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyen

Nuutti Hyttinen
Sosiaali- ja terveysministerin
erityisavustaja

• **Kuntamarkkina**
t 13.9.2023

Sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoitus (1/2)

- **Tausta: hyvinvointipalveluiden rahoituksen kestävyys turvattava**
- rahoituksen kestävyys edellyttää toteutunutta ja ennakoitua hitaampaa kustannuskehitystä
- hallituksen tavoitteena **hillitä kustannusten kasvua** vuoden 2023 julkisen talouden perusuraan verrattuna 1,4 miljardilla eurolla vuoteen 2027 mennessä ja yhteensä 3 miljardilla eurolla vuoteen 2031 mennessä kansalaisten perustuslailliset oikeudet huomioiden
  - tästä huolimatta rahoitus v. 2027 n. 4 mrd. € suurempi kuin v. 2023
- palvelutarpeen ja kustannusten kehitystä seurataan vuosittain julkisen talouden suunnitelman yhteydessä
- hyvinvointialuevero ei ole tulossa

Sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoitus (2/2)

- **Lähtökohta: tehtävät ja rahoitus säilytetään nykyisellään**
- hallitus haluaa antaa hyvinvointialueille työrauhan eikä rahoitusmallia muuteta vuosien 2023-2025 osalta
- kansallinen rahoitus säilyy pääosin yleiskatteellisena
- hallitus sitoutuu hyvinvointialueiden rahoitusmallin mukaiseen rahoitustasoon ja menettelyihin, eikä lainsäädännöstä poikkeavia erityisrahoituksia myönnetä normaalioloissa
- hallitus sitoutuu rahoittamaan täysimääräisesti hyvinvointialueille asetettavat mahdolliset uudet tehtävät tai niiden laajennukset tai keventämään tehtäviä vastaavasti
- mahdollisista tehtävämuutoksista laaditaan huolelliset vaikutusarvioinnit ennen päätöksentekoa

Kustannusten kasvun hillintä (1/2)

- **Rahoituksen jälkikäteistarkastelu**

- tehdään koko maan tasolla: tavoitteena motivoida etsimään kustannussäästöjä
- ensimmäinen jälkikäteistarkistus v. 2025 perustuen v. 2023 tilinpäätökseen
- v. 2026-> portaittain käyttöön omavastuu: 2026 = 95 %, 2027 = 90 %, 2028 = 80 %, 2029-> 70 % (omavastuun suuruus voi tarkentua jatkovalmistelussa)
- yksittäisen alueen saama lisärahoitusta ei huomioida jälkikäteistarkastuksessa
- jos tilikauden tulos olisi ylijäämäinen, ylijäämää ei omavastuun myötä vähennettäisi jälkikäteistarkistuksessa hyvinvointialueen rahoituksesta

Kustannusten kasvun hillintä (2/2)

- **Avainasemassa palveluiden kustannustehokkuuden lisääminen**
- ostolaskutiedot ja v. 2025 alkaen asteittain sote-palveluiden yksikkökustannukset julkaistava
- tavoitteena edistää kustannusvaikuttavuudeltaan parhaita toimintamalleja
- kannustaa hyvinvointialueita pohtimaan, mitkä palvelut kannattaa järjestää omana tuotantona ja mitkä ostopalveluina
- tiettyjen hankintojen keskittäminen yta-tasolle tai valtakunnallisesti
- HO: *"Puretaan lainsäädännöstä monituottajuuden esteitä, ja siten lisätään hyvinvointialueiden ja yhteistyöalueiden mahdollisuuksia järjestää palveluita tehokkaalla ja ennen kaikkea alueiden asukkaiden näkökulmasta laadukkaalla, vaikuttavalla ja kustannustehokkaalla tavalla."*

Keskeisiä lähitulevaisuuden haasteita

- **Hoitotakuu ja hoitovelan purkaminen**
  - 1.9.2023 alkaen kiireettömän hoidon hoitotakuu 14 vrk (hammashoito 4 kk)
  - palvelusetelien käytöstä velvoittavaa, jos hoitotakuu uhkaa jäädä toteutumatta
- **Palveluiden porrastaminen**
  - Koskee sekä sosiaali- että terveystalvveluita
  - digitaalisten palveluiden ensisijaisuus
- **Henkilöstön saatavuus**
  - Hyvän työn ohjelma
  - ammattihenkilölainsäädännön uudistus
  - koulutuksen kehittäminen
  - sairaalaverkon kehittäminen, hyvinvointialueiden erikoistuminen yta:n sisällä
- **Tietojärjestelmien ja tiedon käyttöä koskevan lainsäädännön kehittäminen**

• **Kiitos!**